

Karácsond Községi Önkormányzat

**GAZDASÁGI PROGRAMJA
és
FEJLESZTÉSI TERVE**

a 2019-2024. közötti időszakra

I. BEVEZETŐ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.) 116. §-a rendelkezik a helyi önkormányzat gazdasági program készítési kötelezettségéről, annak tartalmáról és elfogadásának határidejéről. A 116. § (1) bekezdés deklarálja, hogy a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete ennek alapján 2019-2024. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját az alábbiakban foglaltak szerint határozza meg.

II. A PROGRAM FŐ CÉLKITŰZÉSEI

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.¹

Karácsond Községi Önkormányzat gazdasági programjának célja, hogy az önkormányzat költségvetésének egyensúlyban tartása mellett

- biztosítsa a község és a község intézményeinek zavartalan és kiegyensúlyozott működését, fejlesztését,
- gondoskodjon a település infrastruktúrájának folyamatos fejlesztéséről,
- törekedjen az élhetőbb környezet kialakítására,
- képes legyen a szolgáltatások színvonalának megtartására, fejlesztésére,
- hozzájáruljon az önkormányzat gazdasági lehetőségeinek feltárásához,
- segítse elő az település vagyonának gyarapítását,
- segítse a Karácsondon élő munkavállalók versenyképességét a munkaerőpiacon
- csökkentse a hátrányos helyzetű családok leszakadását, javítsa életminőségüket,
- erősítse a település közbiztonságát.

III. HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése

Karácsond község Heves megye déli részén, Gyöngyöstől 10 km-re fekszik. A település az Észak-magyarországi régióban, Gyöngyös és 24 település alkotta kistérségben található, ahol Gyöngyös város vonzása érvényesül.

Belterülete: 285 ha, külterülete: 2877 ha. Lakossága 2019. január 1-jén: 2980 fő.

Földrajzi fekvése kiváló, utak által határolt mezőben fekszik. Megközelíthető a területén áthaladó M3-as autópályáról, a 3-as főúton, a Mátra-Gyöngyös-Tisza tó összekötő úton, illetve a Budapest-Miskolci vasútvonalon. Az M3-as autópálya érinti a települést. A 3-as számú főút a község keleti határától 500 m-re halad el, déli része a Miskolc-Budapest

¹ Möt.v. 116.§ (3) bekezdés

vasútvonal egyik megállóhelye. Kedvező fekvése, friss levegője, tiszta környezete vonzóvá teszi a települést az ide látogató vendégek számára.

2. A település természeti környezete

Felszínét tekintve az egyik legváltozatosabb község a megyében. Északi része a Mátra déli lejtőjére épült, míg déli része már az Alföldön fekszik. Északi részén kiváló bor terem, a déli, alföldi része pedig a gabona és mezőgazdasági termények számára nyújt optimális feltételeket. A falu alatt szénréteg (lignit) terül el. Itt ered a Büge patak. A község lakosságát négy artézi kút látja el tisztított, jó minőségű ivóvízzel. A táj, hegységelőteri dombság. Legnagyobb tengerszint feletti magassága 180 méter. Természetes növényzete cseres, valamint lágyszárú fajokból áll. A csenkeszek és a parajfélék már az alföldi hatást jelzik. Állatai kisvadak: mezei nyúl, fácán, őz és a különböző madárfajok. Ötven éve még tűzok is élt az Olga major táján. Erdőterülete 6-7 %, talaja agyagos löszön képződött barna erdőtalaj. A föld alatt szénmező és gyógyvíz rejtőzik.

3. Infrastrukturális ellátottság

Karácsond utcáinak száma 42 db. A belterületi közutak hossza: kiépített 21,438 km, kiépítetlen 5,237 km. A kiépített belterületi közutak burkolat szerinti hossza: aszfaltbeton, öntött aszfalt 15,661 km, kő 0,110 km, utótömörödő aszfalt 5,417 km, beton 0,250 km.

A település úthálózata minőségi változáson ment keresztül az utóbbi néhány évben, hiszen jelentősen megnövekedett az aszfaltburkolattal ellátott utak aránya. Problémát jelent viszont a települést szinte végig átszelő Szent István út állapota, ugyanis a szilárd burkolat egyrészt kátyús és repedezett, másrészt megfelelő útalap hiányában a burkolatjavítások nem járnak tartós eredménnyel. A Szent István út hosszabbig szakasza önkormányzati fenntartású, helyreállítása olyan költséget jelent, melyet az önkormányzat költségvetése nem bír el.

A község 22 km-es járdahálózattal és 1 km-es kerékpárúttal rendelkezik. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten a legszükségesebb helyeken végzi a járdaszakaszok javítását, a kerékpárút helyreállítására saját forrásból nincs anyagi kapacitás.

Karácsond közműellátottsága biztosított. A települési szilárd hulladék, a zöldhulladék, a szelektív hulladék gyűjtése és elszállítása rendszeresen történik.

4. Demográfiai adatok

Karácsond az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény alapján a Hatvan központú, 3. számú országgyűlési egyéni választókerülethez, térség szempontjából pedig a Gyöngyösi Kistérséghez tartozik.

2014-2019. között a lakosság szám alakulása a következő:

Év	Lakosság szám /fő/
2014	3188
2015	3037
2016	3047
2017	3059
2018	3006
2019	2980

A lakosság korcsoportonkénti megoszlása 2019. január 1-jén:

Kor szerinti csoportosítás /év/	Fő
0-2	100
3-5	81
6-13	211
14-17	146
18-54	1490
55-59	201
60-69	400
70-79	231
80-	120

Korcsoport /év/	Fő	Megoszlás %-a
0-17	538	18,05
18-59	1691	56,74
60-	751	25,2
Összesen:	2980	100 %

	Összesen	Férfi	Nő
Állandó lakosság összesen	2980	1443	1537
Ebből érvényes címmel nem rendelkezik			
Érvényes címmel rendelkezők összesen	2980	1443	1537
Érvényes lakóhellyel rendelkezők	2980	1443	1537
Csak érvényes tartózkodási hellyel rendelkeznek			
Magyar	2965	1434	1531
Bevándorolt	11	6	5
Menekült			
Letelepedett			
Egyéb	4	3	1
Hajadon / Nőtlen	1332	748	584
Házass	1028	514	514
Özvegy	302	46	256
Elvált	312	132	180
Házassága megszűnt			
Nem ismert	6	3	3

Születések, halálozások száma az elmúlt 6 évben:

Év	Születések száma (db)	Halálozások száma (db)
2014	20	34
2015	32	51
2016	47	36
2017	30	58
2018	32	42
2019	24	43

5. Vállalkozások száma, összetétele

A vállalkozások a helyi gazdaság hajtóerejét képezik, közvetlenül hatással vannak a munkahelyekre, valamint a munkahelyek, illetve a vállalkozások működésük során érintik a vásárlóerő nagyságát. A település szempontjából meghatározó, hogy milyen erős a településen székhellyel, telephellyel rendelkező vállalkozások.

Vállalkozások száma 2019-ben:

Megnevezés	Vállalkozások száma (db)
Társas vállalkozás	100
Ebből:	
Zrt.	20
Nyrt.	2
Kft.	54
Bt.	13
Takarékszövetkezet	1
Egyéb	10
Egyéni vállalkozás	173 (2018-ra bevallást adott be: 95)
ÖSSZESEN:	195

2010-2019. között a következő helyi adónemekből származott bevétel: (e Ft-ban)

ADÓNEMEK	2010	2011	2012	2013	2014
Magánszemélyek kommunális adója	6006	6765	7627	7096	7696
Helyi iparüzési adó	89833	76311	79031	96242	92101
Gépjármű adó 40%	14669	16239	12753	4151	4931
Egyéb közhatalmi bevételek	3004	2381	3384	2139	1023
ÖSSZESEN:	113512	101696	102795	109628	105751

ADÓNEMEK	2015	2016	2017	2018	2019
Magánszemélyek kommunális adója	7747	7970	7100	8245	8373
Helyi iparüzési adó	83481	79389	65413	72936	74340
Gépjármű adó 40%	5062	5104	5321	6868	7031
Egyéb közhatalmi bevételek	1375	3755	421	1822	4899
ÖSSZESEN:	97665	96218	78255	89871	94643

7. Az önkormányzat pénzügyi helyzete

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt időszakban az alábbiak jellemezték:

Az önkormányzat az elmúlt tíz évben racionális és felelősségteljes gazdálkodást folytatott, ésszerűen, takarékosan bánt a közpénzekkel. A pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás biztosítva volt. Az elmúlt években megteremtett rendezett körülmények és a jó gazdálkodás megfelelő alapot biztosít a fejlesztések, beruházások számára, a falu előre vitelére. Alapvető cél az önkormányzat költségvetési egyensúlyának fenntartása, az esetleges indokolatlan eladósodási folyamatok megelőzése.

Jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a szükséges anyagi eszközöket az önkormányzatnak biztosítania kell. Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források (állami finanszírozás, saját bevétel), hanem szükség van a pályázati lehetőségek felkutatására és minél szélesebb körű kiaknázására, a településünk sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására.

8. Településünkben rejlő erősségek, lehetőségek, gyengeségek és veszélyek

Településünkben rejlő erősségeket, lehetőségeket, gyengeségeket és veszélyeket a következő táblázat tartalmazza:

SWOT ANALÍZIS

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<p>A település elhelyezkedéséből kifolyólag kedvező természeti adottsággal rendelkezik: Északi része a Mátra déli lejtőjére épült, a láva talaj kiválóan alkalmas szőlőtermesztésre.</p> <p>A déli része az Alföldön fekszik, gabona és mezőgazdasági termények számára nyújt optimális feltételeket.</p>	<p>A település kedvező természeti elhelyezkedésében rejlő idegenforgalmi lehetőségek (falusi turizmus) kihasználatlansága.</p> <p>A mezőgazdasági vállalkozások alacsony száma.</p>

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<p>Kedvező közlekedés, földrajzi elhelyezkedés: M3 autópálya, Budapest-Miskolc vasútvonal, a 3-as autót út a település szélén, a 3204-es közút Gyöngyös-Heves közötti szakasza a településen halad keresztül.</p>	<p>A kedvező közlekedés földrajzi elhelyezkedés kihasználatlansága vállalkozásoknak a községbe való vonzásával.</p>
<p>Kedvező földrajzi elhelyezkedés a lakosság megtartása, foglalkoztatottsága szempontjából: Gyöngyös, Hatvan, Visonta közelsége.</p>	<p>A képzett fiatal lakosság elvándorlása.</p>
<p>Jelentős arányban kiépített infrastruktúra: víz, gáz, áram, telefon, kábel tv, internet, szennyvíz.</p>	<p>A település elavult, rossz járdahálózata, csapadékvíz elvezető rendszere. Elavult ivóvíz hálózat.</p>
<p>Magasabb adóerő képesség a Mátrai Erőmű Zrt, M3 autópálya pihenőhely iparüzési adójának mértéke miatt.</p>	<p>A magas adóerő képesség miatt csökkentett állami támogatás, csökkentett pályázati lehetőség. A helyi vállalkozások alacsony száma, gyenge vállalkozói aktivitás.</p>
<p>Kiépített alapfokú köznevelési, közművelődési, egészségügyi, szociális szak- és alapszolgáltatási intézményrendszer.</p>	<p>Az intézmények elhelyezésére szolgáló felújított épületek többsége előregedett.</p>
<p>Az önkormányzat részére hozzáférhetőek az uniós és hazai pályázatok.</p>	<p>A pályázati kiírások, lehetőségek nem mindig igazodnak a település igényeihez.</p>
<p>Évről- évre visszatérő kulturális és szórakoztató rendezvények.</p>	<p>A minőségi, színvonalas művészeti előadások iránti érdeklődés csökkenése.</p>
<p>Együttműködés fejlődése a civil- és vállalkozói szférával.</p>	<p>Az önkormányzati, civil- és vállalkozói szféra érdekellentétének felszínre kerülése.</p>

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<p>A település kedvező természeti elhelyezkedésében rejlő mezőgazdasági lehetőségek kihasználása a munkahelyteremtő és munkahelyet biztosító mezőgazdasági vállalkozások révén.</p>	<p>A keresletnek megfelelő, piacképes termék téves kiválasztása vagy időjárási viszonyok okozta csőd növeli a munkanélküli lakosok számát.</p>
<p>A község kedvező közlekedés-földrajzi elhelyezkedésével a vállalkozások ösztönzése az idetelepülésre.</p>	<p>A gazdasági környezet kiszámíthatatlansága.</p>
<p>A munkaképes lakosság arányának növelése érdekében a munkanélküli lakosságnak az vállalkozások igényeihez történő képzése, átképzése.</p>	<p>A koronavírus okozta gazdasági válság településre gyakorolt kiszámíthatatlan társadalmi gazdasági hatásai</p>
<p>A 2015-től indult EU-s pályázati ciklus és a hazai pályázatok nyújtotta lehetőségek maximális kihasználása.</p>	<p>A pályázatok éveken áthúzódó megvalósítása költségnövekményt okoz az önkormányzatnak.</p>
<p>A helyi vállalkozások motiválása pályázatok benyújtására, megerősítésük, tőkeerőségük biztosítása, munkahelyteremtés érdekében.</p>	<p>A településen élők vállalkozási hajlandóságának hanyatlása.</p>
<p>Az intézményi épületek pályázati forrásból történő felújítása, fejlesztése</p>	<p>Az intézményi épületek állami tulajdonba vétele.</p>
<p>Önkormányzati, civil- és vállalkozói szféra összefogása a településfejlesztés érdekében.</p>	<p>Az összefogás során felszínre törő érdekellentétek nehezen kezelhetők.</p>
<p>A lakosság mozgósítása, ösztönzése a település érdekében álló közös célok megvalósítására, önkéntes tevékenységre, társadalmi munkára.</p>	

IV. FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Karácsond Községi Önkormányzat több, már előkészített, megtervezett, illetve már elindított, folyamatban lévő projekttel rendelkezik, melyek mielőbbi megvalósítása kiemelt feladat. Az önkormányzat célja a lehetőségeket kihasználva, minél több hazai és uniós pályázat benyújtásával, megnyerésével fejleszteni a települést. Ezt az irányt folytatva és kiszélesítve az önkormányzat kellő alapot kíván teremteni ahhoz, hogy Karácsond a 2021-2027 uniós ciklus nyertesei közé tartozzon.

Egy közösség csak úgy épülhet újjá, úgy fejlődhet, ha érvényre jut benne a társadalommal szerveződés alapvető értelme és célja, az együttműködés. Az emberekkel, civil szervezetekkel való megfelelő kommunikáció sarokköve egy önkormányzat tevékenységének. Ha a párbeszéd jól működik, úgy a lakosság közvetlenül is alakítani képes a település jövőjét, a településvezetés munkáját.

1. Alapelvek:

- a) Az önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése a településen élő lakosság életszínvonalának és komfortérzetének növelése.
- b) A humán közszolgáltatások területén alapvető feladat az oktatási-, nevelési-, közművelődési-, szociális- és egészségügyi intézmények kiegyensúlyozott színvonalas működéséhez korszerű ingatlan és tárgyi feltételek biztosítása.
- c) Minél többféle oktatási-, kulturális-, egészségügyi-, szociális-, közigazgatási- és kereskedelmi szolgáltatás legyen elérhető a település lakosai számára.
- d) A fejlesztések területén elsősorban a lakosok életét megkönnyítő, a mindennapi közérzetét javító beruházásokat kell előnyben részesíteni. Így továbbra is kiemelt feladat a közlekedési infrastruktúra további fejlesztése, a közterületek rendezése.
- e) A szociális ellátások terén fontos szempont a pénzben nyújtott ellátások mellett a természetben nyújtott ellátások és szolgáltatások alkalmazása, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások folyamatos biztosítása.
- f) Község fejlesztés, a település lakosai közötti összetartás erősítése közösségi terek létrehozásával, népszerűsítésével és aktív működtetésével. Községfejlesztés a település lakosai nagytöbbségének érdeklődésére számottartó rendezvényekkel.
- g) Közbiztonság erősítése és megszilárdítása.
- h) Ügyfélbarát, szolgáltató közigazgatás.
- i) A település fejlődésének elősegítése a vállalkozások számára kedvező feltételek megteremtésével.
- j) A község elhelyezkedésében rejlő idegenforgalmi lehetőségek kiaknázása.
- k) Kapcsolaterősítés a település roma lakosságával.

2. Fejlesztési tervek

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete – a meghatározott alapelvek szellemében az önkormányzat a 2019-2024. időszakra vonatkozó fejlesztési elképzeléseit, fejlesztési terveit az alábbiakban határozza meg.

a) Szolgáltató infrastruktúra - Intézményfejlesztések

- Óvoda épületének felújítása, bővítése, óvodaudvar fejlesztése, mini bölcsőde építése
- Művelődési ház épületének komplex felújítása
- Időskorúak Otthona belső felújítása, épületbővítés, férőhely számának bővítése, új demens és emelt szintű szolgáltatás bevezetése
- A közös önkormányzati hivatal épületének energetikai felújítása, belső felújítása

b) Közlekedési és települési infrastruktúra

- Egységes, modern és rendezett településkép kialakítása, közterületeink, tereink, parkjaink tisztán és rendben tartása, megújítása, parkosítás, fásítás
- Új fedett buszvárók építése
- Közvilágítás korszerűsítés (lámpatestek bővítése és cseréje led-re)
- Belterületi utak felújítása, valamennyi makadám út aszfaltozása, Szent István út teljes körű felújítása, járda felújítási program folytatása, járdaépítések
- Belterületi és külterületi vízrendezés (vízelvezető árkok kotrása, medertisztítás)
- Egyházi tulajdonban lévő temetők állapotának rendezése, temető fejlesztés folyamatos önkormányzati támogatással
- Közterületi karbantartáshoz gép- és eszközpark további fejlesztése
- Kerékpárút kialakítása (Gyöngyös-Heves irányába)

c) Társadalmi és kulturális szolgáltatások fejlesztése

- Szociális háló, szociális alapellátások fejlesztése, idősek segítése, szociálisan rászorulóknak támogatása élelmiszerosztással, népkonyhai szolgáltatás koordinálásával
- József Attila út 22. szám alatt már megnyert és létrehozandó Szociális Alapszolgáltató Központ kialakítása, egészségmegőrző és szűrőprogramok szervezése
- Helyi, illetve helyi munkaerőre épülő vállalkozások támogatása, munkahelyteremtés
- Támogatási, ösztöndíjprogramok létrehozása szociális helyzet, kulturális és oktatási teljesítmény alapján, tehetségek támogatása, mentorprogramok kialakítása

d) Együtt lenni jó! Fiatalok helyben tartása - Közösségi terek fejlesztése

- Sportélet fejlesztése: új konditerem kialakítása, sportpálya és környezetének rendezése, felújítása, új sportöltöző építése
- Korábbi takarékszövetkezeti épület teljes körű felújítása, új közösségi színterré, ifjúsági házzá alakítása
- Szabadtéri rendezvényekhez, piac működéséhez kapcsolódóan új vizes blokk kialakítása
- Könyvtár, Információs és Közösségi hely udvarán (József Attila út 27.) új szabadtéri kis rendezvénytér kialakítása az udvari épület felújításával, kerti pavilon építésével
- Új játszótér építése, gyermeknek kresz park kialakítása
- Hunyadi Park mellett újabb sportpark, sport- és kalandpálya kialakítása

e) **Együtt lenni jó! Közösségfejlesztés**

- Lakosság közösségi létről alkotott elvárásainak megismerése, meglévő és új civil szervezetek, művészeti csoportok működésének segítése, támogatása
- Nemzetiségi önkormányzattal, cigánysággal szorosabb együttműködés
- Civil szervezetek, egyházköztség, nemzetiségi önkormányzat képviselője a testületi üléseken, közvetlenebb kapcsolat kialakítása a testület és a civil szervezetek képviselői között
- Lakosság bevonása a rendezvények kialakításába, hogy még inkább azt tudjuk nyújtani, amit ők szeretnének. Meglévő rendezvények megőrzésével, újabb, még színvonalasabb közösségi alkalmakkal felpozsítjuk községünk életét, hisz „Együtt lenni jó!”
- Fiatalok klubjának létrehozása, a klubbal együttműködésben bálók, party-k szervezése

f) **Biztonságos Karácsond**

- Közbiztonság fenntartása és fokozása érdekében a rendvédelmi szervekkel és a polgárőrséggel folyamatos és szoros együttműködés
- A már 16 kamerával működő térfigyelő rendszerünk fenntartása, rendszerbővítés
- Üres, elhagyatott ingatlanok felmérése, felvásárlása, illegális területhasználatok megszüntetése
- Idősek, egyedülállók védelmének erősítése
- Hangos hírmondó fejlesztése, bővítése

g) **Maradjunk kapcsolatban**

- Emberi kapcsolatok erősítése, lakossággal való közvetlenebb és szorosabb kapcsolat
- Ügyfélbarát, gyors ügyintézés az önkormányzatnál, naprakész, átlátható weblap.

h) **Vállalkozásfejlesztés**

- Ipari terület kialakítása
- Kedvező infrastrukturális feltételek biztosítása
- Vállalkozóbarát adópolitika

i) **Idegenforgalom**

- Testvértelepülési kapcsolatokban rejlő lehetőségek kiaknázása
- Vendégház kialakítása pályázati forrásból

j) **A nemzetiség jogai érvényesítésének biztosítása**

- Partneri együttműködés a Karácsondi Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal
- A nemzetiségi önkormányzat működési feltételeinek biztosítása

Karácsond, 2020. április 20.

Földi Csaba
polgármester